

Renklerin İnsan Yaşamındaki Etkileri ve Renklerin Tarih Boyunca Yolculuğu

Meryem DOKUMACI*

Derleme Makalesi

Takvim-i Vekayi
ISSN: 2148-0087

Basım (Published): 30.12.2020
Kabul (Acceptance): 04.09.2020
Gönderi (Submitting): 13.01.2020

Cilt (Vol): 8
No (Issue): 2
Sayfa (Pages): 120-131

Adres:

*Recep Tayyip Erdoğan
Üniversitesi

*Sorumlu Yazar (Corresponding);

E-mail:
meryemdokumacii@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Renkler,
renklerin tarihi, renklerin anlamları,
insanlar üzerinde etkisi.

TELHİS (ÖZ)

Renkler taş devrinden günümüze kadar uzun bir serüvende gelişerek ve çoğalarak gelmiştir. Renklerin tarihlerinde birden fazla teori üretilmiştir ve günümüzde de kullanımı yaygın olan teoriler bulunmaktadır. Renkler uluslara göre; dinlerde, kültürlerde, siyasi ilişkilerde farklılık kazanmıştır. Bazı dönemlerde renklerin yön göstergesi olarak kullanılmaktaydı. Dönemlerdeki yön renkleri çalışmanın içeriğinde bulunmaktadır. Rivayetlere göre eski çağlarda kuzeyi gösteren renk 'kara'dır ve günümüzde de kuzeyde Karadeniz bulunmaktadır. Günümüzde renklerin anlamları ve insanda yarattığı etkileri araştırılarak mekân tasarımları bu araştırma sonucuna göre yapılmaya başlanmıştır. İnsanların kişilikleri sevdikleri, beğendikleri renklerden anlaşılmaktadır. Renklerin insan üzerindeki etkisi kullanılarak tıpta tedavi amaçlı kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Çalışmada renklerin anlamlarına, insanlarda hissettirdiği duygulara ve Kuran'da geçen renklere değinilmiştir.

The Effects of Colors in Human Life and The Journey of Colors Throughout History

Review Article

ABSTRACT

Colors have developed and multiplied in a long adventure from the stone age to the present day. More than one theory has been produced in the history of colors, and there are some theories that are common today. Colors according to nations; religions, cultures, political relations have gained. In some periods, colors were used as direction indicators. Direction colors in the periods are included in the study. According to rumors, in ancient times, the color indicating the north is “black” and today there is Black Sea in the north. The meaning of colors and their effects on human beings were investigated and space designs were started according to the results of this research. People's personalities are understood by their favorite colors. The use of colors on human beings is becoming increasingly common in medicine. In this study, the meaning of colors, the emotions it makes people feel and the colors in the Koran are mentioned.

KEYWORDS

Colors, history of colors, meaning of colors, effect on people.

1. Giriş

Renklerin keşifleri yüzyıllar öncesine dayanmaktadır. Yıllar geçtikçe de kullanımı, türü, isimleri artmakta ve yaygınlaşmaktadır. Hemen hemen gözümüzün gördüğü ve görmediği alanların hepsinde renkler bulunmaktadır. Renklerin isimleri dilden dile farklılık gösterse de görünüşleri her yerde aynıdır. Kültürel yapılarda renklerin anlamları farklılık gösterebilmektedir. Her millet kendilerinin belirledikleri anlamlarına inandıkları renkleri semboller ile birleştirerek, tapınaklardaki görsel efekti arttırarak ilgi çekmektedirler.

2. Renklerin Kısa Tarihi

Renkler çok eski çağlarda duvarlarda resimler çizilerek kullanılan bir iletişim aracı olmuştur. İlk örnekleri Lascaux ve Altamira' da ki taş devrinden kalma mağaralarda renkli hayvan figürlerine rastlanmıştır. Eski zamanlarda insanlar renkleri güzel görünebilmek, düşmanlarından saklanmak, korkutucu görünebilmek, tapınma sırasındaki görsel etkileyicilik için kullanmışlardır.

Newton 1666 yılında ışığın fiziksel özelliklerini araştırmasıyla renkli görme ile ilk defa bilime dair veriler oluşturmuştur.

1802 yılında Young 'Trikomatisite (üç komponent) teorisi'ni ortaya atmıştır ve 1860 yılında Helmholtz ve Maxwell bu teoriyi desteklemiştir. Bu teoride kırmızı, mavi ve yeşil ana renkler olarak kabul edilmiştir ve bu ana renklerin karışımı ile bütün renkler elde edilebilmektedir. İnsan retinasında bu ana renklerin ayrımını yapabilen üç çeşit fotoreseptör mevcuttur.

1957 yılında fizyolojist Rushton tarafından retinada 'erythrolabe (kırmızıya duyarlı)', 'chromolabe (yeşile duyarlı)', 'cyanolabe (maviye duyarlı)' adını verdiği üç reseptör tespit ederek bu fotoreseptörlerin varlığını kesinleştirilmiştir. Üç reseptör aynı anda uyarıldığı durumda beyaz, reseptörlerin hiçbiri uyarılmadığı durumda siyah, iki reseptör birlikte uyarıldığı durumda ise ikincil renklerin algılandığını belirlemiştir.

Herring tarafından öne atılan 19. yüzyıl teorilerinden 'Opponent (karşıt) renk teorisi' ne göre altı bağımsız renk bulunmaktadır ve bu bağımsız renkler karışım ile elde edilemez. Teori incelendiğinde, ışık reseptörlerde fotopigmentler

tarafından tutulur ve durgun haldeki fotopigmenti harekete geçirir, hareket siyah-beyaz, kırmızı-yeşil, sarı-mavi olarak üç sisteme ayrılır. Bu üç sistemde kırmızı-yeşil durumunda, uzun olan dalga boyu kırmızı duyusunu, kısa olan dalga boyu yeşil duyusunu uyarır. Sarı-mavi durumunda uzun olan dalga boyu sarı duyusunu, kısa olan dalga boyu mavi duyusunu uyarır. Kısa ve uzun olan dalga boyları belirli oranlarda karşılaştırıldığında, kırmızı-yeşil sistemini uyarmayan bir eşitlik meydana gelir. Belli orandaki karışım mavi-sarı sistemini de etkiler ve sistemi sarıya dönüştürür. Siyah-beyaz sistemini uygun oranda ve şiddetteki dalga boyları uyararak beyaz rengi algılatır.

Günümüzde de geçerli bulunan Guth tarafından geliştirilen 'Trikromatik renk teorisi' Young-Helmholtz ve Herring' in teoriklerini içermektedir. Teoride; retina da üç çeşit kon bulunduğundan en yüksek soğurma düzeyleri 447 nm (mavi), 540 nm (yeşil), ve 577 nm (kırmızı) olduğundan bahsedilmektedir. Bu kon sistemi sinirsel uyarıları iki karşıt ve bir karşıt olmayan sisteme gönderir. Karşıt sistemde kırmızı-yeşil, mavi-sarı uyarılır, karşıt olmayan sistemde beyaz uyarı meydana gelir bu da Herring tarafından öne sürülen teori ile uyuştuğunu göstermektedir (Ustaoğlu, 2007).

Batlamyos' un coğrafyasını, eski coğrafya, tarih kitaplarını görenler ve 'yedi iklim, dört köşe' sözü ile dillere pelesenk olan avamî kanaati duymuş olanlar yeryüzünün, eski âlimler tarafından yedi iklime ayrılmış olduğunu bilirler. Bu iklimlerin ayrı hükümdarları mevcuttur ve her iklim gökteki yedi yıldızdır: 1. İklim – Hind diyarı, hâkimi- Zuhâl. 2. İklim - Çin diyarı, hâkimi – Müşteri. 3. İklim – Türk diyarı, hâkimi – Mirrih. 4. İklim – Horasan diyarı, hâkimi – Güneş. 5. İklim – Maveraünnehr, hâkimi – Zühre. 6. İklim – Rum diyarı, hâkimi – Utarit. 7. İklim – Bulgar diyarı, hâkimi – Ay. Bunların her biri bir iklime ve hafta günlerinden birine sahiptirler. Semada bile yedi gökten birine hâkim olduklarından, yerde yedi iklim ve sema da yedi gök olmuştur. Her gün bunlardan birine ibadet ettiklerinden dolayı haftanın günleri yalnız yediye bölünmüştür. Bu yıldızların ayrı renkleri bulunmaktadır: 1. Zuhâl (NaHS-i ekber, Keyvan, Satürn), siyahtır, (ahmaklık, cahillik, korkaklık ve yalan gibi şeyler bu yıldıza mahsustur; madeni kurşundur ve bu yüzden eski kimyacılar tarafından kurşuna Zuhâl denirdi). 2. Müşteri (Sâd-i ekber, Bercis, Jüpiter), açık kahverengidir, (ilim, hilm, hayâ, tevazu, kerem bu yıldıza

mahsustur). 3. Mirrih (Behrâm, Mars), kırmızıdır, (harp, şecaat, hiddet ve kuvvet bu yıldıza mahsustur). 4. Güneş sarıdır. 5. Zühre (Nahit, Venüs), yeşildir. 6. Utarit, göktür. 7. Ay, beyazdır (Yaltkaya, 1942).

Oğuz Kağan Destanında kök/gök kelimesi yüce; mavi, boz gök anlamına gelmektedir. Çağdaş Türk lehçelerinde bazı renkler birbirine benzer olduğu gibi çok farklılıkta gösterebilmektedir. Örneğin; Türkçe al ve kızıl sözcükleri Arapçadan dilimize geçen kırmızı sözcüğünden farklı kullanıma sahiptir.

Gök rengi Türk lehçelerinde boz, bozumtul, çal ve ala kelimeleriyle; boz ise göyümtül, yeşil, çemen, otlag kelimeleriyle karşılanmıştır. Türkçede boz renk, Avrupalıların gri rengine karşılık gelmektedir.

Oğuz Kağan Destanında mavi, kızıl, ak, al, kır, ela, kara gibi renkler göze çarpmaktadır. Oğuz Kağanın yüzünün mavi olması, ilk eşinin gökten inen mavi bir ışığın içinden çıkması, ordusuna yol gösteren kurdun mavi renkte olması kutsallıkla ve Allah ile bağlantı kurdurtmaktadır. Mavi renk genellikle gök rengi olarak kullanıldığından Allah'ın ululuğunun ve yüceliğinin bir simgesi olarak kabul edilmektedir (Küçük, 2010).

Tarihi Uygur metinlerinde beş yön; Merkez-Sarı, Doğu-Lacivert/ Yeşil (ejderha), Batı-Beyaz (Kaplan), Güney-Kırmızı (Saksağan), Kuzey-Siyah (Yılan) şeklinde belirtilmektedir (Kononov, 2015).

Türk tarihinde ve din kültüründe renklerin sembolik anlamları ilk batılı Türkologların dikkatini çekmiştir. Reşat Genç' e göre, yön ve renk ilişkisinde araştırmalar yapan ilk Türk Ziya Gökalp' tir. Daha sonra Abdülkadir İnan ve Bahaeddin Ögel gelmektedir.

Türklerde al/beyaz en önemli renk olarak görülmektedir; iyilik Tanrısı Ülgen' in simgelemektir. Devlet adamları, Alp Aslan ve Fatih Sultan Mehmet' te olduğu gibi savaşlarda beyaz renkli elbiseler giyilmekteydi. İkinci önemli renk ise al/kırmızıdır. Tarihi örneklere bakılacak olursa; Al; albastı, al ruhu, alaslama kelimelerinden de anlaşıldığı gibi alevle, ateşle ve nihayetinde ateş kültürüyle ilgilidir. Önem sırasındaki ilk iki renk zaman içerisinde Türkler için milli renk haline gelmişlerdir. Schimmel, sarı rengin Türk toplulukları arasında kraliyet rengi olduğunu söylemektedir. Ögel ise sarı rengin Türk inanışları ve duygularında iyi bir yere sahip olmadığını ve 'sarılık' sözünde olduğu gibi

hastalığın, felaketin, kötülüğün sembolü olduğunu vurgulamıştır. Daha sora ki dönemlerde sarı, kırmızı ve yeşil renk üçlüsü özellikle Selçuklulardan itibaren Türklerde hükümdarlık sembolü olarak bayraklarda kullanılmaya başlandığına dair kaynaklara rastlanmaktadır (Albayrak, 2008).

3. Renklerin Anlamları ve Bir Ortamda Kullanımları

Kırmızı; gücü, neşeyi, mutluluğu ifade etmektedir. Kullanıldığı ortamda dinamik, canlı bir etki oluşturmaktadır. Negatif olarak, korku, aşırı öfke, kontrolsüz tutkuyu öne çıkarmaktadır ve kan basıncını arttırmaktadır.

Turuncu; enerji vermektedir, yaratıcılığı ve hırsı harekete geçirmektedir. Baskın olarak kullanılması durumunda nevroz ve huzursuzluğa yol açmaktadır.

Sarı; neşe vermektedir, bilgeliği, sezgisel kavrayışı ortaya çıkartmaktadır. Kullanıldığı ortamda dikkat çekici bir etki yaratmaktadır. Altın sarısı kullanılan ortamda zenginliği ve şöhreti temsil etmektedir. Negatif olarak, çok parlak ve dikkat çekici olmasından dolayı sinir sistemini fazla uyarır ve rahatsızlık verebilmektedir.

Yeşil; bedensel ve zihinsel yorgunluk giderimi, huzurlu ve sakin ortamlar yaratmak için kullanılır. Negatif olarak baskın kullanımı sonucunda tembelliğe yol açabilmektedir. Koyu yeşil sıkıcı ve tedirgin ortam yaratmaktadır.

Mavi; sakinliğin, umudun rengi olarak bilinmektedir sessiz ve sakin bir ortam yaratmak için kullanılmaktadır. Negatif olarak, hüznün ve iç karartıcı bir etki yaratmaktadır ve ortam donuk, sıkıcı olabilmektedir.

Mor ile mavi arasında bulunan lacivert; mantık, sezgi ve disiplini yaratıcılıkla birleştirmektedir. Negatif olarak durgunluk ve zihinsel yorgunluk etkisi yaratabilmektedir.

Beyaz ve Siyah; akromatik olarak bilinmektedir. Beyaz saflığı ve temizliği temsil etmektedir. Beyaz ışık gücün sembolüdür negatif olarak beyaz ışık altında her şey kendi renginde görünmektedir bu da ortamdaki kusurların görünmesine yol açmaktadır. Siyah, ışığın yokluğunu temsil etmektedir.

Yaşamın sonunu ifade eder. Negatif olarak ortamdaki sınırların görünürlüğü azaltmaktadır.

Renkler buldukları ortamla ilgili insanlarda negatif ve pozitif algı yaratabilmektedir. Negatif algı, bir ortamdaki görsel duyum minimum olduğu durumda ortaya çıkmaktadır. Yüzey renkleri akromatik ise negatif algı ortaya çıkmaktadır. Ortam, monoton, sıkıcı gibi sıfatlarla tanımlanmaktadır. Pozitif algı ise, bir ortamdaki renkler farklı renk çeşitleri ile oluşturulmuş ise aynı renk tipine ait yüksek doymuşluk derecelerinde renk örnekleri beraber kullanılmış ise ortaya çıkmaktadır (Manav, 2015).

Mor; asaleti, itibarı ve kendine güveni temsil etmektedir. İnsanların iç enerjisinin ve hislerini temsil eden bir renktir. İnsanların üretkenliği, zihin açıklığı, yeni fikirler bulma yetenekleri, hoşgörü ve düşünce gücü mor renk ile bağlantılıdır. Negatif olarak, odaklanmada zorluk, aceleci davranma, beklemeden nefret etme gibi davranışlara sebep olabilmektedir. Doğru bir şekilde kullanılmadığında sinirli bir hal durumu, saygısız, kaba bir insan karakteri görülmektedir (Ustaoğlu, 2007).

4. Renkler ve Kişilik

Örneğin, beyaz renkten hoşlanan hanımların benzerlik gösteren karakterleri hoş görülme, asil ve kibar olmalarıdır. Sevdiği renk beyaz olan erkeklerin benzer özellikleri ise soğukkanlılık, cömertlerdir.

Turuncu renkten hoşlanan hanımlar, daha sakin karaktere sahip olurlar, hiç kin duygusu barındırmazlar. Mor renkten hoşlanan hanımlar, 'gösteriş ve lükse önemli ölçüde değer veren' özellikleri baskındır. Bu renkten hoşlanan erkeklerin de gözleri daima yükseklerde.

Kırmızıya rengi seven hanımlar, eğlenceli ve yaşam enerjileri yüksek olmaktadır. Aniden heyecanlanıp, aniden sinirlenebilirler. Yüksek derecede hırslıdırlar. Yarın ile ilgili düşüncelere girmeden anı yaşamayı tercih ederler. Yaşamak istedikleri her şeyi bir güne sığdırıp hemen yaşamayı tercih ederler. Kırmızı renkten diğer renklere göre daha fazla değer veren beyler ise gözü pek, önüne çıkan engellere aldırış etmeyen karakterlere sahiptirler. Tehlikelere kapı

açarlar ve kötü olaylara umursamaz bir şekilde gülerek tepki verirler. Zekâları çok gelişmiş bir karakterlerdir. Bu zekâları ile bir işi olduramadığı vakitlerde zaman kaybetmezler işi bırakırlar ve diğer işlere odaklanırlar. Herhangi bir işi bu zekâ sayesinde hemencecik halledemediği takdirde uzun zaman uğraşmaz. Bırakır ve başka bir işe bakarlar.

Yeşil renkten hoşlanan hanımların göze çarpan özellikleri, hızlı düşünen ve her soru için bir yanıtı olmalarıdır. Bu renkten hoşlanan bir hanımı, sözlü atışmalarda yenmek neredeyse imkânsızdır. Yeşili diğer renklerden daha fazla seven beyler, yaşamlarının büyük bir bölümünde çoğu şeyi kafalarına takmadan yaşarlar. Hiçbir şeye şikâyet etmezler, 'nerede sabah orada akşam' felsefesi ile hayatlarını sürdürürler ve başkalarına oldukça fazla güvenirler (Çağan, 2005).

5. Renkler ve Din (Hadislerde Geçen Bazı Renkler)

Şaman cübbesinin çoğunluğu beyaz koyun derisinden oluşurken külah kısmı beyaz koyun derisinden olan kırmızı renkli kumaştan oluşmaktadır. Şamanizm' de halk tarafından seilmeyip karanlığı temsil eden 'kara şamanlar' ve halk tarafından sevilen, aydınlığı temsil eden 'ak şamanlar' görülmektedir.

Yas elbisesinin rengi Türklere yaygın olarak siyahtır. Osmanlı sultanlarının ölümünde 'kara'nın yas rengi olarak kullanıldığı görülmektedir. Bazı yas tutmalarda ise beyaz renkli elbise giyildiği de görülmektedir. Azeri Türklere mezarın yanından geçenleri 'kara'nın basacağı inancı bulunmaktaydı. Günümüzde Türkiye' de olduğu gibi Karakoyunlu ve Akkoyunlularda, Selçuklu ve Osmanlılarda yas giysisi kara renktedir.

Oğuz boylarından olan Padarlarda yas evinde kara; ölen kişi genç ise kırmızı renkli elbise giyilmekteydi. Anadolu'nun farklı bölgelerinde cenazelerde tabutun üzerine ölen insan erkek ise beyaz, kadın ise kırmızı renkli bir bez, genç bir kız ise kırmızı renkli bir eşarp örtülmektedir böylece ölen kişinin cinsiyeti anlaşılabilir olur. (Albayrak, 2008)

Kuran' da renk kelimesi 'levn' kelimesi ile ifade edilmektedir. Türleri ile beraber yedi ayette dokuz kere geçmektedir. Kuran' a göre insanların ten

renklerinin farklı olması Yüce Allah'ın kudretini göstermektedir. Kuran' da renklerin çoğundan bahsedilmektedir. Bazı renkler beyaz, kırmızı, sarı, yeşil şeklinde açıkça ifade edilirken bazıları da ateş, gece, nur, karanlık şeklinde ifade edilmektedir.

Beyaz renginden birden fazla hadiste bahsedilmektedir. 'En iyi elbiseniz beyazdır.', 'Beyaz elbise giyin. Zira beyaz elbise en iyi giysinizdir.', 'Kabirlerinizde ve mescitlerinizde Allah' ı ziyaret etmenize en güzel elbise beyazdır.' gibi hadis örnekleri bulunmaktadır. Bazı nakillerde beyaz rengi meleklerin ve Cebrail' in elbisesinin rengini temsil ettiği olmuştur, birkaçında da Hz. Muhammed' in ifadesinin temsili için kullanılmıştır. Ek olarak Hz. Muhammed, vefat eden insanların beyaz bir kumaş ile kefene sarılmasını emretmiştir, rüyada bir insanı beyaz renkte bir elbise giydiğini görmek o insanın cennet ehlinde olduğunu ifade edecek şekilde yorumlanmıştır ve şöyle söylemiştir: 'Cehennem ehlinde olsa beyaz renkten farklı bir elbise giyerdi'.

Kuran-ı Kerim'de siyah renk, işkenceyi, kötüyü, sıkıntı ve hüznü temsi etmektedir ve münafık rengine karşı geldiği belirlenmektedir. Ek olarak siyah renk orucun başladığı vakti belirtmektedir. Hz. Peygamber, insanı zehirlediği için yılan ve akrebi 'iki siyah' olarak nitelendirmiştir. Mekke' nin fethinin olduğu gün Hz. Muhammed' in siyah renkte bir sarık taktığı belirlenmiştir. Hz. Muhammed' in bu kadar önemli bir gün için siyah renkli bir sarık takması çokça anlamlıdır.

Kırmızı renk, Kuran' da yalnızca bir yerde ve dağlardaki yolların rengini olarak geçmektedir. Hadislerde kırmızı rengi farklı rivayetlerde farklı anlamlarda kullanılmıştır. Hadis şârihlerinin bazıları, Hz. Muhammed' in kırmızı rengindeki elbisenin sadece kırmızı renkten oluşmadığı düşüncesindedirler. Çünkü Hz. Muhammed, sadece kırmızı renk olan elbise giyilmesini uygun görmemiştir. Bazı âlimler hadislerde kırmızı olarak bahsedilen elbisenin 'çizgili kırmızı' olduğunu savunmaktadırlar. Kırmızı renk giyme hususunda detaylı bilgi veren İmam Şevkânî, Hz. Muhammed' in Veda Haccı 'ndan sonraki yaşamının son vakitlerinde de kırmızı giyindiği konusundaki sahih hadislere dayanmanın gerekli olduğunu savunmuştur.

Sarı renkten Kuran' da toplamda beş ayette değinilmektedir. Bu ayetlerde dünya yaşamının bir gün son bulacağına, sahte olduğuna ve cazibesine değinilmektedir. Ancak Yüce Allah, bir ayetinde sarı rengin, bu anlamlardan farklı olarak sevinç hissini uyandıran bir renk olduğunu zikretmiştir. Bir rivayete göre Hz. Muhammed' in bayrağının rengi olmuştur. Bazı haberler de ise bu rengin anlamı, Hz. Muhammed' in dilinde dünya yaşamının geçiciliğini ifade etmek veya bir insanın hastalığının yüzüne yansıdığını ifade etmek için kullanılmıştır. Sarı rengi meyvenin olgunlaşmış halini ve hayat bulan tohumların canlılık rengi olmuştur.

Yeşil rengi Kuran' da sekiz ayette geçmektedir. Hz. Muhammed, dünyanın yemyeşil, çekici ve tatlı olduğunu söylemiştir. Hz. Muhammed, Kâbe' yi tavaf ettiğinde yeşil renkli bir elbise giymekteydi ve rüyada yeşillik görmenin cenneti ifade ettiği anlamına geldiğini söylemiştir (Akyüz, 2014).

6. Antik Çağlarda Renklerin Tedavi Olarak Kullanımı: Kromoterapi

Kromoterapi olarak adlandırılan renklerle tedavi, eski çağlardan bu yana uygulanarak ulaşmıştır.

Eski Mısır mitolojisine göre, kromoterapi sanat tanrısı Thoth tarafından keşfedilmiştir. Mısırlılar MÖ 2000 yılından beri bazı terapötik yararları ulaşmak için renkli camlarla ışıkla tedavi odaları inşa etmişlerdir. Mısırlılar güneş ışınlarını tedavi amacıyla kullanmışlardır ve doğrudan veya dolaylı tedavi şeklinde iki farklı yöntem geliştirmişlerdir. Esas olarak kırmızı, mavi ve sarı renklerini kullanmışlardır (Gürkan, 2013).

Kromoterapi çağımızda da yaygın bir şekilde uygulanmaya başlanmıştır. Kesin olarak bilimsel bir nitelikte değildir. Her bir rengin insan vücudunda Chakralara karşılığı mevcuttur. Chakralar insan vücudun enerji merkezleridir ve modern tıpta karşılığı endokrin sistemine denk gelmektedir. Chakralardaki enerji bozuklukları insanda sağlık sıkıntılarına yol açtığı görülmektedir. Bu enerji bozukluklarını tedavi etmek için ilgili chakranın renklerinden yararlanılmaktadır. Tedavi için gerekli olan uygun renk ışık şeklinde vücuda göndermek, uygun renkte bir taş taşımak veya uygun renk ile meditasyon yapmak gibi uygulamalar kullanılmaktadır (Avery, 2004).

7. Sonuç

Geçmişten günümüze renkler hayatımızın her yerinde var olmuştur ve var olmaya da artarak devam edecektir. Kur'an-ı Kerim'de de bahsi geçen renkler insan yaşamında oldukça önemli bir yere sahiptirler. Gün geçtikçe teknoloji ilerledikçe renklerdeki çeşitlilikte artmaktadır. İnsan isimlerinde, hastalık tedavilerinde, eğlence amaçlı olarak kullanımları yaygınlaşmaktadır.

KAYNAK

Akyüz, H. (2014). Hz. Peygamber'in Hadislerinde Renklerin Dili. *Atatürk Üniversitesi İLâhiyat Fakültesi Dergisi*, 41, 373-397.

Albayrak, K. (2008). Millî Dinlerde Renk Fenomeni. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1-41.

Avery, S. (2004) Çeviri: Tuğrul Ökten. Renklerle Tedavi. *Arıtan Yayınları*, 57.

Çağın, M. (2005) Sizin Renkleriniz. *Bir Harf Yayınları*, 103.

Gürgan, M. (2013) Antik Çağlarda Renklerin Tedavi İçin Kullanımı: Kromoterapi. *Lokman Hekim Journal*.

Kononov, A. N. (2015). *Türk Lehçelerinde Renk Adlarının Sematiği*.

Küçük, S. (2010). Eski Türk Kültüründe Renk Kavramı. *Sayı*, 54, 185-210.

Manav, B. (2015). Renk-Anlam-Mekan İlişkisi. *The Turkish Online Journal Of Design, Art And Communication*, 5(3), 22-27.

Ustaoglu, E. (2007). *Renklerin İnsan Yaşamındaki Yeri*.

Yaltkaya, Ş. (1942). Tarihte Renk. *Türkiyat Mecmuası*, Vu, 41-47.